

Skolen i Morgen

Tidsskrift for skoleledelse

Nr. 2 • Oktober 2015 • 19. årgang • Tema: Elev- og læringscentreret skoleledelse i praksis

Hvilke former for forvaltnings- og skoledistriktsledelse gør, at eleverne lærer mest?

Af forlagschef Peter Andersen, Dafolo A/S

Dette temanummer af *Skolen i Morgen* omhandler elev- og læringscentreret skoleledelse, som der med folkeskolens læringsreform for alvor er kommet opmærksomhed på – ikke mindst via professor Viviane Robinsons konkrete forskning. Når der skal ”ledes på læring”, skal optikken hele tiden rettes imod elevens læring, og hvilken virkning det, man som leder gør netop nu, har på elevens læring. Det kan virke som en banal konstatering, men jeg vil hellere benævne den basal – i betydningen grundlæggende. ”The main thing is to keep the main thing the main thing”, lyder Robinsons læresætning, som Ingelin Burkeland også berører i sin artikel om en elevcentreret tilgang til skoleledelsesarbejdet inde i tidsskriftet.

Robinsons læresætning kan følges op af Robert Marzano (2009, s. 23): ”Everything else is a service for this outcome”. Alt andet er støttefunktioner til skolens egentlige virke: at eleverne lærer og udvikler sig og dannes, hvilket sikkert kan være meget godt at minde hinanden om med jævne mellemrum: Dét, som vi har gang i på skolen eller i kommunen, gavner det elevernes læring?

Artiklerne i dette tidsskrift giver stor inspiration til det daglige arbejde med elev- og læringscentreret skoleledelse, hvorfor jeg egentlig vil lade dem stå for sig selv, og i stedet vende tilbage til overskriften på lederen: Hvilke former for forvaltnings- og skoledistriktsledelse gør, at eleverne lærer mest?

Det er jo tankevækkende, at vi i en tid, hvor der i mange kommuner indføres distriktsskoler, hvor en overordnet skoleleder leder flere skoler og matrikler, ikke har mere på fokus på dette spørgsmål. Distriktsskoleledelse er en lidt ny disciplin, og det er også nyt – herhjemme i hvert fald – at man taler om elev- og læringscentreret forvaltningsledelse. Hvorfor

taler vi kun om elev- og læringscentrering, når det omhandler den konkrete undervisning, teamsamarbejdet (professionelle læringsfællesskaber) og skoleledelse? Et muligt svar kan være, at det er fordi, vi simpelthen ikke helt er ”kommet til det” endnu. Men distriktsskolerne er jo blevet indført, så hvilke begrundelser lå der bag beslutningerne? Udelukkende økonomiske eller...? Frekventerede man forskningen? Hvis man gjorde sidstnævnte – og det er så mit andet bud på et svar – ville man i hvert fald skulle lede rigtig længe i den danske forskning, efter svar på, hvilke former for forvaltnings- og distriktsskoleledelse der i særlig grad har en læringsmæssig effekt i forhold til eleverne. Der er mig bekendt ikke noget, så lad denne leder være en opfordring til, at der kommer forskningsmæssig fokus herpå, for vi står faktisk med udfordringerne ude i skolernes og kommunernes hverdag. Nej, man skal til den angelsaksiske forskning, hvor førnævnte Marzano har været med til at udarbejde en metaanalyse herom. Han når frem til, at den mest læringseffektive form for distrikts- og forvaltningsledelse indeholder:

- Sikring af en fælles målfastsættelsesproces, hvor det er vigtigt, at særinteresser fra enkelte interessenter ikke kommer til at fylde.
- Fastlæggelse af mål for elevernes læringsudbytte og for undervisning, som IKKE er til forhandling.
- At informere bredt om målene og støtte op om dem.
- Løbende monitorering af de fastlagte undervisnings- og læringsmål.
- Allokering de nødvendige ressourcer for at kunne nå målene.
- At vælge få faglige begreber, der er vigtige i en skoleudviklingsproces, sørg for sammen

▼ Indhold

Ledelse tæt på praksis

Af Marianne Buhl Hornskov og Maria Holkenfeldt Behrendt

Med udgangspunkt i en ny undersøgelse fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) stiller denne artikel skarpt på, hvordan god skoleledelse tæt på undervisning og læring tager sig ud helt konkret.

2

Når skoleledere observerer undervisning

Af Malene Ringvad

Denne artikel giver et bud på, hvorfor undervisningsobservation er en god ide, hvordan det kan gribes an i praksis, og hvordan en eventuel observationsguide til lederen kan udformes.

5

Lærende le-del-se eller ledet læring?

Af Ingelin Burkeland

Denne artikel fokuserer på, hvordan skolelederen skaber et godt og læringsfremmende miljø på skolen. Der argumenteres bl.a. for, at lederen skal turde vise noget af ”sig selv” og selv bane vejen for den gode læringsfremmende kultur.

8

Viden – en fælles udfordring for ledelse og medarbejdere

Af Søren Buhl Hornskov

Med afsæt i den internationale forsknings bud på, hvordan skoler succesfuldt kan udvikle og bruge viden, data og evidens i en undersøgende praksis, beskriver denne artikel de udfordringer der ligger i at skabe et godt vidensgrundlag for udvikling af skolen.

11

Klumme: Skal vi ikke bare kalde ”læringsmålstyret undervisning” for undervisning?

Af Peter Andersen

13

Anmeldelse af Inklusion

Af Lasse Reichstein

14

Anmeldelse af Læringscentreret skoleledelse

Af Grethe Andersen

15

